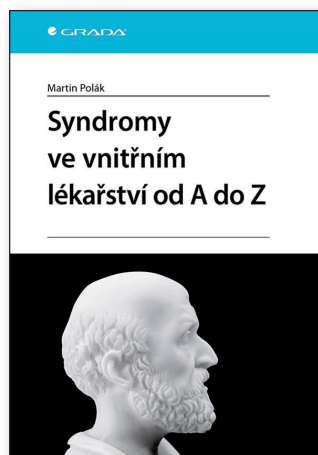

Martin Polák: Syndromy ve vnitřním lékařství od A do Z

Praha, Grada Publishing a.s., 2022, 195 s.

Vydání první, formát 145 × 208 mm,

černobílý výtisk, měkká vazba (brožovaná), omyvatelné desky.

ISBN 978-80-271-4738-0 (ePub).

ISBN 978-80-271-473-3 (pdf).

ISBN 978-80-4738-271-1238-8 (print).

Cena: 314 Kč.

Útlá kniha má několik výjimečností. Její autor není ani fakultní, ani výzkumný pracovník, ale terénní lékař. Dlouho byl vedoucím jednotek intenzivní péče a kardiostimulace v nemocnici v Příbrami. V současnosti je primářem Interního oddělení Klaudiánovy nemocnice v Mladé Boleslavi. Toto není jeho první knižní publikace. V roce 2016 dokonce získal cenu České lékařské společnosti JEP za nejlepší knihu roku (Urgentní příjem, Mladá fronta, 2015, dočkala se dvou vydání a obě jsou rozebrána).

Tentokrát si vybral téma, které už nebylo řadu let publikováno. Je náročné na sběr literatury, což při omezených možnostech terénního pracovníka na něj kladlo především velké časové nároky. Vždyť vyhledat takový počet (často neznámých nebo málo známých syndromů) je velice náročné. V knize je referováno o přibližně 550 syndromech. Naše čtenáře bude zajímat, kolik z nich je z kardiologie a angiologie. Napočítal jsem jich 53. Jsou mezi nimi syndromy velmi známé, ale i ty, které (mně) byly zcela neznámé a se kterými jsem se během 60 let aktivního medicínského života nesetkal.

Informace o všech syndromech jsou psány podle fixní (dodržované) šablony: jméno/název syndromu, jeho autor/autoři, rok jeho/jejich narození a rok úmrtí, oborová specializace, charakteristika syndromu, jeho diagnostika, léčba, prognóza a literární odkaz. Vše je stručné, uváděna jsou jen zásadní fakta.

Kniha nemá rejstřík, ten je nahrazen podrobným jmenovým obsahem. Literatura (2. s.), český a anglický souhrn (à 1 s.) a krátký seznam zkratk (1,5 s.) knihu uzavírají. K větší přehlednosti by přispěl princip „jedno heslo – jedna stránka“. Kniha se zvětšila na přibližně 250–270 listů.

Komu knihu doporučit?

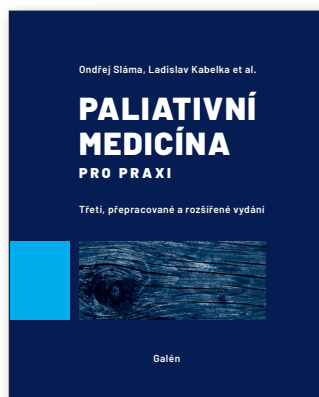
Dovolte, abych přepsal přání autora: „... knihu věnuji studentům lékařských fakult, lékařům i zdravotním sestrám a dalším a věřím, že jim pomůže při studiu a v jejich diferenciálně-diagnostických úvahách...“

Prof. MUDr. Jan Petrášek, DrSc.,

III. interní klinika, 1. lékařská fakulta Univerzity

Karlovy a Všeobecná fakultní nemocnice v Praze,

e-mail: petrjanv@email.cz

Ondřej Sláma, Ladislav Kabelka et al.: Paliativní medicína pro praxi

Praha, Galén, 2022. Třetí, přepracované a rozšířené vydání, 352 s.
Formát 235 × 190 mm, černobílý výtisk, tuhá vazba (vázaná).
ISBN: 978-80-7492-627-3.
Cena: 990 Kč.

S titulem Paliativní medicína pro praxi se čtenáři nesetkávají poprvé. První vydání vyšlo již v roce 2007, druhé pak v roce 2011. Obě se brzy stala velmi oblíbená a byla brzy rozebrána.

K napsání třetího, přepracovaného a rozšířeného vydání titulu Paliativní medicína pro praxi přizvali editoři a autoři MUDr. Ondřej Sláma, Ph.D., a MUDr. Ladislav Kabelka, Ph.D., dalších 35 spoluautorů. Nejsou to jen pracovníci z fakultních pracovišť a z výzkumných ústavů, ale i z praxe (Krajská nemocnice Tomáše Bati ve Zlíně, hospice v Praze i v Brně, Třebíči, Telči, Chebu, Fresenius Medical Care – DS ad.). Dvě kapitoly psali lékaři pracující v zahraničí (Rakousko, Irsko), po jedné je autorem teolog a právník. Tak byla zajištěna jak multidisciplinarita, tak praktická aplikace textů.

Odborný text se skládá ze 72 (!) samostatných kapitol. Jsou rozděleny do pěti oddílů a řazeny v tomto pořadí: I. Úvod do multidisciplinární péče: 1. Základní principy paliativní péče, 2. Nástroje pro hodnocení symptomů, potřeby paliativní péče a kvality života, 3. Etické aspekty paliativní péče, 4. Právní aspekty paliativní péče, 5. Sociální problematika v paliativní péči, 6. Duchovní potřeby a duchovní péče u pacientů v paliativní péči, 7. Základy komunikace v paliativní péči. II. Management bolesti: 8. Základní typy a management chronické bolesti, 9. Obecné zásady léčby chronické bolesti, 10. Neopioidní analgetika, 11. Opioidní analgetika – opioidy, 12. Adjuvantní analgetika – koanalgetika, 13. Nežádoucí účinky opioidů, 14. Tolerance, fyzická a psychická závislost při léčbě opioidy, 15. Anesteziologické postupy v léčbě chronické bolesti, 16. Neurolytické blokády, 17. Neurochirurgické postupy v léčbě chronické bolesti, 18. Využití otevřených zářičů v léčbě nádorové bolesti, 19. Konopí pro léčebné využití. III. Management symptomů a syndromů. 20. Anorexie, kachexie a nutriční podpora, 21. Nevolnost a zvracení, 22. Průjem, 23. Zápcha, 24. Škytavka – singultus, 25. Ikterus – žloutenka, 26. Ascites, 27. Hematologické aspekty paliativní péče, 28. Péče o dutinu ústní, 29. Dušnost, 30. Kašel, 31. Hemoptýza, 32. Pleurální výpotek, 33. Svědění – pruritus, 34. Únava, 35. Pocení, 36. Péče o chronické rány, 37. Péče o stomie, 38. Záchvaty křečí a epilepsie u pacientů s pokročilým onemocněním, 39. Poruchy spánku. IV. Metabolické aspekty paliativní péče: 40. Hydratace u pokročile a terminálně nemocných, 41. Poruchy metabolismu glukózy u pokročile a terminálně nemocných, 42. Maligní hyperkalcemie, 43. Poruchy metabolismu sodíku, 44. Psychické a psychiatrické problémy – úzkost, smutek a deprese, 45. Delirium. V. Vybraná témata paliativní péče v onkologii: 46. Indikace

paliativní protinádorové léčby a rozhodování o jejím ukončení, 47. Metastázy do centrálního nervového systému, 48. Kostní metastázy, 49. Paliativní radioterapie, 50. Interventní radioterapie v onkologické paliativní péči, 51. Syndrom maligní střevní obstrukce, 52. Syndrom míšní komprese, 53. Syndrom obstrukce horní duté žíly, 54. Paraneoplastická horečka, 55. Paliativní péče v neurologii, 56. Paliativní péče u chronického srdečního selhání, 57. Paliativní léčba v neurologii, 58. Paliativní léčba v nefrologii, 59. Paliativní léčba v geriatrii, 60. Paliativní léčba u pokročilé jaterní cirhózy, 61. Paliativní léčba u pacientů s dlouhodobými závažnými poruchami vědomí, 62. Paliativní péče v intenzivní medicíně, 63. Dětská paliativní péče, 64. Perinatální paliativní péče, 65. Terminální fáze onemocnění – „umírání“, 66. Konstatování smrti, prohlídka zemřelého, indikace pitvy, 67. Podpora truchlících pozůstalých, 68. Mobilní specializovaná paliativní péče, 69. Lůžkový hospic, 70. Konziliární tým paliativní péče v nemocnici, 71. Oddělení paliativní péče v nemocnici a 72. Ambulance paliativní medicíny. Textovou část uzavírají seznam učebnic v oblasti léčby symptomů a paliativní péče, seznam zkratk, medailonky pořadatelů a kvalitní dvousloupcový rejstřík. Doporučená literatura je uváděna za každou kapitolou. Některé kapitoly mají tabulku/y, obrazové ilustrace jsou výjimečné.

Všechny kapitoly jsou proporcionální, uvádějí praktické návody k řešení nejčastějších somatických i psychických projevů pokročilých stavů interních i chirurgických onemocnění. Jsou probrány nejen somatické, ale i komunikační, etické, právní, psychosociální a spirituální aspekty paliativní péče. Je vhodné připomenout, že paliativní péče je mj. etickou alternativou eutanazie. I když je kniha určena pro praxi, je její odborná úroveň vysoká. Vlastní odborný text je psán velmi dobrou češtinou a bude se jak lehce číst, tak dobře pamatovat.

Po formální stránce je kniha bezchybná, nakladatelství Galén odevzdalo kvalitní práci.

Komu knihu doporučit?

Paliativní medicína pro praxi je určena jak klinickým, tak ambulantním lékařům všech specializací, protože nemocní všech oborů někdy vyžadují paliativní péči. A právě k tomu, aby byla kvalitní, přináší tato monografie praktické návody.

Prof. MUDr. Jan Petrášek, DrSc.,
III. interní klinika, 1. lékařská fakulta Univerzity
Karlovy a Všeobecná fakultní nemocnice v Praze,
e-mail: petrjanv@email.cz